



ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลโนนสมบูรณ์
อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น



กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ในปัจจุบันเมืองไทยเราได้กลายเป็นประเทศเปิดที่รับเอาความรู้และเทคโนโลยีของต่างชาติเข้ามาอย่างมากมายทำให้ไทยกลายเป็นประเทศที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีจากผลของการรับเอาวัฒนธรรมของชาติอื่นมานี้เองทำให้ประเทศของเราชุมชนของเรานึกถึงความสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเทคโนโลยีในท้องถิ่นอันดีที่เคยสืบทอดกันมาช้านาน ปัจจุบัน วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของไทยเราส่วนมากจะยังคงปฏิบัติสืบทอดกันมาตามชนบทหรือตามท้องถิ่นห่างไกล ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญที่ยังคงมีการสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้านและเทคโนโลยีในท้องถิ่นอยู่ ดังนั้นการศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้านของเราจึงเป็นการธำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมและวิถี ชีวิตของท้องถิ่นเหล่านั้นได้เป็นอย่างดีอีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่ภูมิปัญญาในท้องถิ่นให้แก่ผู้ที่สนใจได้รับทราบ และร่วมภูมิใจกับบุคคลในท้องถิ่นด้วย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่กับสังคมมนุษย์มาช้านานเป็นการดำรงในชีวิตที่เกี่ยวพันกับธรรมชาติของแต่ละท้องถิ่นโดยมีการปรับสภาพการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติตามกาลเวลา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า ภูมิปัญญาไว้ว่า “พื้นความรู้ความสามารถ” ภูมิปัญญา หมายถึงทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะคน หรือเป็นลักษณะสากล ที่หลายถิ่นมีคล้ายกันก็ได้ ภูมิปัญญา ชาวบ้านในแต่ละถิ่นเกิดจากการแสวงหาความรู้ เพื่อเอาชนอุปสรรคทางธรรมชาติ ทางสังคม ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ภูมิปัญญานี้จึงเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและชาวบ้าน เช่น การประกอบพิธีกรรมของชุมชน หรือประเพณีการรวมกำลังช่วยกันทำงานใหญ่หลวงเกินวิสัยที่จะทำสำเร็จได้โดยคนเดียวเป็นต้น ภูมิปัญญา หมายถึงแบบแผนการดำเนินชีวิตที่มีคุณค่าแสดงถึงความเฉลียวฉลาดของบุคคล และสังคม ซึ่งได้สั่งสมและปฏิบัติสืบทอดกันมาภูมิปัญญาจะเป็นทรัพยากรของบุคคลหรือทรัพยากรความรู้ก็ได้ทรัพยากรความรู้ที่ถือว่าเป็นภูมิปัญญา ได้แก่ ความรู้ในสาขาอาชีพหรือวิชาการด้านต่างๆ เช่น การคัดเลือกพันธุ์ข้าว การถนอมอาหาร วัฒนธรรม ศิลปะ จารีตประเพณี เป็นต้น

บุคคลสำคัญในตำบล/ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ชื่อ – สกุล นายประกิจ กิจวิทย์ อายุ 83 ปี

อาชีพ งานศิลปะ, เลี้ยงนก

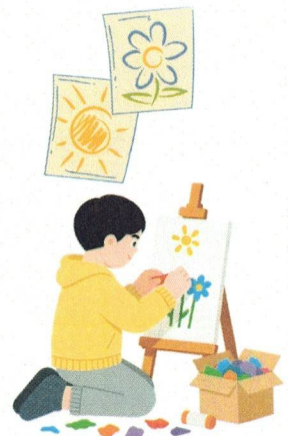
ที่อยู่ 180 หมู่ที่ 8 บ้านโนนทัน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด
จังหวัดขอนแก่น 40110

2. ความรู้ / ความสามารถ / ภูมิปัญญา

- | | |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> ด้านศาสนาและประเพณี | <input type="checkbox"/> ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี |
| <input type="checkbox"/> ด้านการเกษตรและการทำมาหากิน | <input type="checkbox"/> ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร |
| <input type="checkbox"/> ด้านอาหารและโภชนาการ | <input type="checkbox"/> ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ |
| <input type="checkbox"/> ด้านภาษาและวรรณกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านกิจการเยาวชน |
| <input type="checkbox"/> ด้านหัตถกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านสิ่งแวดล้อม |
| <input checked="" type="checkbox"/> ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี | |
| <input type="checkbox"/> ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน | |

3. ประวัติโดยย่อ

มีความสามารถในการแกะสลักไม้เป็นรูปต่างๆ เขียนป้าย วาดภาพ งานหัตถกรรมต่างๆ การสอนวาดภาพโดยใช้เครื่องมือพิเศษสำหรับผู้พิการ ผลงานที่ผ่านมา วาดภาพแสดงในงานของดีจังหวัดขอนแก่น วาดภาพพระบรมฉายาลักษณ์ ร.๙ มองให้โรงพยาบาลสิรินธร ประมูลภาพวาด พระเทพ รายได้สมทบการสร้างตึกโรงพยาบาลสิรินธรก่อตั้งชมรมนักร้องเสริมสุขภาพะผู้พิการและฝึกอาชีพผู้พิการ



บุคคลสำคัญในตำบล/ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ชื่อ - สกุล นางสาวสุภา เกาทวงษ์ อายุ 79 ปี

อาชีพ อดีตนายก ทต.โนนสมบูรณ์,อดีตกำนันตำบลโนนสมบูรณ์

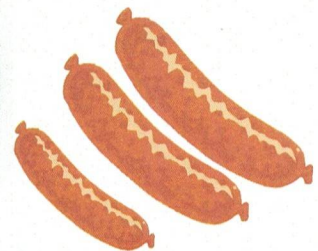
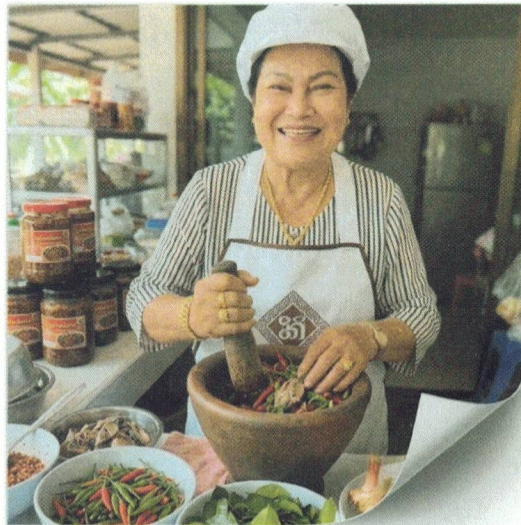
ที่อยู่ 149 หมู่ที่ 12 บ้านหนองขาม ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด
จังหวัดขอนแก่น 40110

2. ความรู้ / ความสามารถ / ภูมิปัญญา

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> ด้านศาสนาและประเพณี | <input type="checkbox"/> ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี |
| <input type="checkbox"/> ด้านการเกษตรและการทำมาหากิน | <input type="checkbox"/> ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร |
| <input checked="" type="checkbox"/> ด้านอาหารและโภชนาการ | <input type="checkbox"/> ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ |
| <input type="checkbox"/> ด้านภาษาและวรรณกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านกิจการเยาวชน |
| <input type="checkbox"/> ด้านหัตถกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านสิ่งแวดล้อม |
| <input type="checkbox"/> ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี | |
| <input type="checkbox"/> ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน | |

3. ประวัติโดยย่อ

มีความสามารถในการทำปลาرائبอง ส้มวัว ออกจำหน่ายในชุมชน และยังจัดทำกลุ่ม
จักสานกระติบข้าวและของชำร่วย



บุคคลสำคัญในตำบล/ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ชื่อ - สกุล นางรำไพพรรณ โหจันทร์แสง อายุ ปี
อาชีพ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านโนนสมบูรณ์
ที่อยู่ 49 หมู่ที่ 1 บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด
จังหวัดขอนแก่น 40110

2. ความรู้ / ความสามารถ / ภูมิปัญญา

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> ด้านศาสนาและประเพณี | <input type="checkbox"/> ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี |
| <input type="checkbox"/> ด้านการเกษตรและการทำมาหากิน | <input type="checkbox"/> ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร |
| <input type="checkbox"/> ด้านอาหารและโภชนาการ | <input type="checkbox"/> ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ |
| <input type="checkbox"/> ด้านภาษาและวรรณกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านกิจการเยาวชน |
| <input checked="" type="checkbox"/> ด้านหัตถกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านสิ่งแวดล้อม |
| <input type="checkbox"/> ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี | |
| <input type="checkbox"/> ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน | |

3. ประวัติโดยย่อ

มีความสามารถในการจักสานกระเป๋าด้วยเส้นพลาสติก หัตถกรรมเครื่องจักสาน เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต ตั้งแต่สมัยอยุธยา จนถึงปัจจุบัน ที่ใช้ภูมิปัญญาสามารถนำสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมาประยุกต์ทำเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันได้



บุคคลสำคัญในตำบล/ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ชื่อ – สกุล นางหนูแดง สุวรรณภักดี อายุ 58 ปี

อาชีพ ทำนา

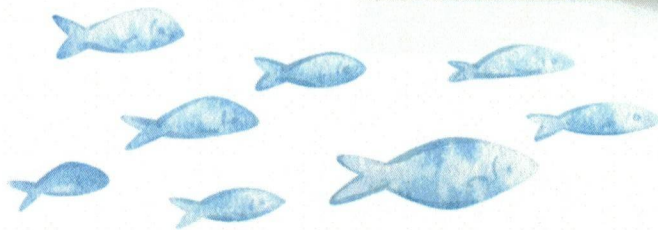
ที่อยู่ 394 หมู่ที่ 11 ตำบลโนนสมบูรณ์ ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านเสด็จ
จังหวัดขอนแก่น 40110

2. ความรู้/ความสามารถ/ภูมิปัญญา

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> ด้านศาสนาและประเพณี | <input type="checkbox"/> ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี |
| <input type="checkbox"/> ด้านการเกษตรและการทำมาหากิน | <input type="checkbox"/> ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร |
| <input checked="" type="checkbox"/> ด้านอาหารและโภชนาการ | <input type="checkbox"/> ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ |
| <input type="checkbox"/> ด้านภาษาและวรรณกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านกิจการเยาวชน |
| <input type="checkbox"/> ด้านหัตถกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านสิ่งแวดล้อม |
| <input type="checkbox"/> ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี | |
| <input type="checkbox"/> ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน | |

3. ประวัติโดยย่อ

กลุ่มแม่บ้านคริสตจักรโนนสมบูรณ์ ได้อบรมจาก อบต. ปี 2560 นำวัตถุดิบมาจาก
จังหวัดนครปฐม ส่วนใหญ่ใช้เนื้อปลาตะเพียน ปลาบวลจันทร์ จะขายถุงละ 20 บาท



บุคคลสำคัญในตำบล/ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ชื่อ – สกุล นายเอื่อน จันทร์คง อายุ 83 ปี

อาชีพ ทำนา

ที่อยู่ 28 หมู่ที่ 4 บ้านหนองกระหนวน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด
จังหวัดขอนแก่น 40110

2. ความรู้ / ความสามารถ / ภูมิปัญญา

(/) ด้านศาสนาและประเพณี

() ด้านการเกษตรและการทำมาหากิน

() ด้านอาหารและโภชนาการ

() ด้านภาษาและวรรณกรรม

() ด้านหัตถกรรม

() ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี

() ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน

() ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี

() ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร

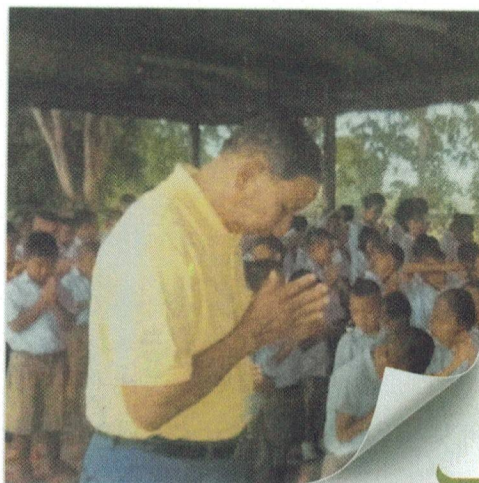
() ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

() ด้านกิจการเยาวชน

() ด้านสิ่งแวดล้อม

3. ประวัติโดยย่อ

มีความสามารถในการปฏิบัติศาสนพิธี หรือมัคทายกตามวัดเวลาทำบุญ ตามบ้าน
เวลาจัดงานทำบุญ งานแต่งงาน งานบวช และงานศพ เวลานำสวดพระสงฆ์ ผลงานที่
ผ่านมา เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน และเยาวชน



บุคคลสำคัญในตำบล/ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ชื่อ – สกุล นายคำมี หวานหอม อายุ 83 ปี

อาชีพ ทำนา

ที่อยู่ 70 หมู่ที่ 11 บ้านโนนสมบูรณ ตำบลโนนสมบูรณ อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น 40110

2. ความรู้ / ความสามารถ / ภูมิปัญญา

(/) ด้านศาสนาและประเพณี

() ด้านการเกษตรและการทำมาหากิน

() ด้านอาหารและโภชนาการ

() ด้านภาษาและวรรณกรรม

() ด้านหัตถกรรม

() ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี

() ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน

() ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี

() ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร

() ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

() ด้านกิจการเยาวชน

() ด้านสิ่งแวดล้อม

3. ประวัติโดยย่อ

มีความสามารถในการปฏิบัติศาสนพิธี หรือมัคทายกตามวัดเวลาทำบุญ ตามบ้าน เวลาจัดงานทำบุญ งานแต่งงาน งานบวช และงานศพ เวลาน้ำสวดพระสงฆ์ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กนักเรียน และเยาวชน



บุคคลสำคัญในตำบล/ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ชื่อ-สกุล นางยุพิน ทองศรี อายุ 55 ปี

อาชีพ เกษตรกร

ที่อยู่ 78 หมู่ที่ 11 บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น 40110

2. ความรู้ / ความสามารถ / ภูมิปัญญา

() ด้านศาสนาและประเพณี

(/) ด้านการเกษตรและการทำมาหากิน

() ด้านอาหารและโภชนาการ

() ด้านภาษาและวรรณกรรม

() ด้านหัตถกรรม

() ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี

() ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน

() ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี

() ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร

() ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

() ด้านกิจการเยาวชน

() ด้านสิ่งแวดล้อม

3. ประวัติโดยย่อ

มีความสามารถ ในการปลูกพืช พัก ทำสวนผสมผสาน เพื่อสร้างรายได้เสริม สืบทอดกันมาเพื่อการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน เน้นการพึ่งพาตนเอง ความสมดุลของระบบนิเวศ และการปรับใช้ทรัพยากรท้องถิ่น



บุคคลสำคัญในตำบล/ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. ชื่อ-สกุล นายสมบัติ แสนมาตร อายุ 59 ปี

อาชีพ เกษตกร

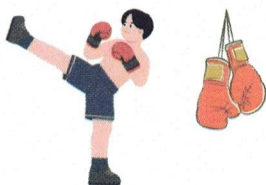
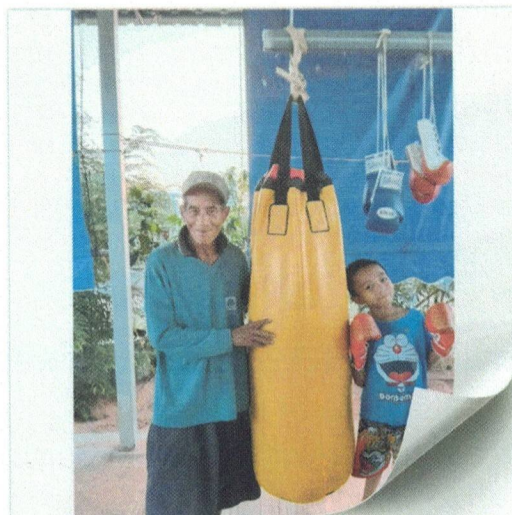
ที่อยู่ 78 หมู่ที่ 11 บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอบ้านแฮด จังหวัด
ขอนแก่น 40110

2. ความรู้ / ความสามารถ / ภูมิปัญญา

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> ด้านศาสนาและประเพณี | <input type="checkbox"/> ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี |
| <input type="checkbox"/> ด้านการเกษตรและการทำมาหากิน | <input type="checkbox"/> ด้านการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร |
| <input type="checkbox"/> ด้านอาหารและโภชนาการ | <input type="checkbox"/> ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ |
| <input type="checkbox"/> ด้านภาษาและวรรณกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านกิจการเยาวชน |
| <input type="checkbox"/> ด้านหัตถกรรม | <input type="checkbox"/> ด้านสิ่งแวดล้อม |
| <input checked="" type="checkbox"/> ด้านศิลปะการแสดงและดนตรี | |
| <input type="checkbox"/> ด้านธุรกิจและสวัสดิการชุมชน | |

3. ประวัติโดยย่อ

มีความสามารถในการสอนศิลปะการต่อสู้ มวยไทย ให้แก่เด็กและเยาวชนภายในหมู่บ้าน และผู้ที่สนใจ ซึ่งมวยไทยถือเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชน.ชาติไทยมาแต่ครั้งโบราณ เป็นการใช้อาวุธของร่างกาย



Handwritten signature or mark at the bottom right corner.

